

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gid., za pol leta 8 gid., za četrt leta 4 gid., za en mesec 1 gid. 40 kr.
V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gid., za pol leta 6 gid., za četrt leta 3 gid., za en mesec 1 gid. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gid. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija v „Katoliški Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Oznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2. L. 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 262.

V Ljubljani, v sredo 16. novembra 1892.

Letnik XX.

Kako sodijo o nas?

Pravo in dolžnost ponemčiti Čehe in Slovence. (Das Recht und die Pflicht die Czechen und die Slovenen zu germanisiren.) Dr. M. Ratkovsky. — Tiskal in založil J. Rippl & sin v Iglavu. Cena 25 kr.

Včeraj smo prejeli in naznanili to nemško pisano 52 strani brošuro. Jako jasno nam kaže, v kakšnem stanju biva sedaj Avstrija. — Državna vsegamogočnost, katero porablja večina, tedaj močnejši v to, da spravi podse slabejega, je brošurici temelj, na katerem dokazuje, da jo mora rabiti država za nemštvo. Pisatelj, ki je prefekt juristov (!) in knjižničar v c. kr. Terezijanski akademiji in član komisije za pravno-zgodovinske državne izpite (!) na Dunaju odgovarja v njej nekemu katoliškemu duhovniku, ki je v „Mährischer Grenzboten“ št. 106 pozival češke stariše, naj ne pošiljajo svojih otrok v nemške šole. Dokazuje namreč z večine vodeno in tolikega pravnika povsem nevredno, da imajo Čehi in Slovenci ne samo pravo, marveč celo dolžnost se ponemčiti in da ima tudi naša državna polovica dolžnost z vsemi silami pospeševati to ponemčevanje, kakor polovica onostran Litve madjarizacijo.

Pisatelj pripoveduje, da je rojen Čeh, da pa je neizrečeno hvaležen svojim starišem, ki so ga dali v nemške šole in mu tako odkrili vsa nepregledna brezdana nemške omike, katera jedino more Avstrijo rešiti in katera jedino more dati Čehom in Slovincem priložnost znanstvenega delovanja. Z zadovoljenjem čitamo, da se uprav katoliški duhovščini in katoliški moralki očita, da zavirata germanizacijo (str. 8, 14, 49 itd.), ki pa seveda izvirajoča iz pojma pravičnosti brez

dvojbe doseže svoj namen takó, da „koncem prihodnjega tisočletja noben petelin več ne zapoje po češko“ (str. 7).

Poučevalno je tudi za nas, kako borno razvite pojme in kako medlo in megleno obzorje ima novejšje pravoslovje, ki ne izvaja pravičnosti iz večnih zakonov in ki ne pozna pravega in prav za prav jedinega postavodajalca — namreč Boga. Naš list je že svoje dni večkrat povdarjal, da je naravno pravo, ki ima svoj zadnji vzrok v Bogu, jedini temelj, na katerem moremo jasno zahtevati svojih narodnih pravic, in radi bi poznali tistega, ki bi kako drugače mogel pobiti trditve (str. 17) v tej knjižici. Mi jo polagamo s pomilovalnim posmehom na stran, prav tako, kakor tiste liste, ki nam očitajo meglene nazore in jedino, kar možemo svetovati ljubeznivemu Ratkovskemu je to-le: Pojdi in uči se, kaj je pravičnost in kako se deli, uči se, da je mej iustitia legalis in iustitia commutativa bistven razloček, uči se, kaj je iustitia commutativa, uči se, kaj je pravo in iz česar izvira, potem moremo govoriti s teboj.

Beri n. pr. to-le: „Vsaka država mora skrbeti, da svoje prebivalstvo tako vzgoji, da mu je več na časti in moči države, nego na lastni, in da se ne cepi v protivne si skupine, ki se boré mej seboj, če si hoče zagotoviti svoj obstanek in svoj mirni razvoj. To pa je po skušnjih le tedaj res, če je vse prebivalstvo jedne države en narod“ (str. 30). In omenivši, da se to godi na Ogerskem, drzne se ta znameniti pravnik celo popolnoma netaktno in brez dvojbe žaljivo dotikati se Nj. Veličanstva, rekoč: „Skupni vladar zadeva v protislovja, če se zapadni del Avstro-Ogerske po drugih pravnih načelih vlada, kakor vshodni del cesarstva, ki je podložen enemu in tistemu vladarju in s tem se slabi pravni čut ljudstva in veljava krone“ (str. 31).

Krščanska načela govore drugače. Narodi so bistveni del države, in posamična država je za narode in po narodih, ne pa narodi zanjo in po njej. Narodi imajo svoje pravice in nobena država jim jih ne more še-le dati, kakor jim jih ne more odvzeti; če jih skuša, postane krivična. Zato pa na dnevni red s krščanskimi načeli!

Da pravo brez Boga more pisati take vrstice, kakor so zapisane v omenjeni knjižici (str. 51): „Ta spis naj pomiri v vesti ponemčene Čehe in Slovence, katere so zapustili ali zmešali njihovi dušni pastirji, da so se uravno jako pohvalno obnašali, ko so se ponemčevali. Dalje naj vspodbude vse omahujoče Čehe in Slovence, naj v ponemčevanju samih sebe ne odnehajo in naj poučé vse Čehe in Slovence, da se sami ponemčijo.“ Mi le pristavljamo: če je ta spis s peresa tako visoko postavljenega pravika mogóč, potem se nam ni čuditi, če vstajajo mej Slovani možje, ki zahtevajo, naj se vsi Slovani — porusijo Pravo k temu je večje in delo — ložje! — — Sicer pa tudi mi uporabljamo to politiko, da z vso resnostjo opominjamo tiste nespametne stariše, ki svojo deco pri nas v beli Ljubljani pošiljajo v nemške šole učít se nemškega jezika in nemškega duha. V tem, da starejši gospodje, vzgojeni samo v nemških šolah, ložje govore in se ložje izražajo v nemščini, še ni gotov znak brezdomovinstva, ali nemškega mišljenja, toda v tem, da se v našo mladino v naših dneh vceplja nemški duh in da bujno vspeva, kakor nam priča premnogo žalostnih vzgledov, v tem, da se jih dandanes toliko sramuje slovenskega svojega rodu, v tem je nevarnost. Germanizuje se v našem času bolj, nego kdaj in to je žalostno znamenje za nas, ker že tako nimamo obilo močij in nam še te po

LISTEK

Ivan Tone Turkuš, slovenski pesnik.

Pred slovenski narod — pesniški narod stopa s svojimi umotvori zopet zvesti sin svoje domovine — pesnik I. T. Turkuš. Mi si pa štejemo v svojo publicistično dolžnost ga v nastopnih vrsticah bliže seznaniti s slovenskim občinstvom.

I. T. Turkuš porodil se je na Ptuijskej (Crnej) góri na Štajerskem dne 13. januarja 1849. Pohajal je gimnazije v Mariboru, Celju in Gradcu, visoke šole pa v Gradcu in na Dunsju. Po dovršenih vseučilišnih studijah potoval je po Italiji, mudil se pol leta v Parizu, pol leta v Londonu. Nameščen bil je 8 in pol leta v Ljubnem kot suplent in profesor na realnej gimnaziji in privaten docent za francoski in angleški jezik na tamošnji akademiji. Sedaj biva že 8 let v Gradcu kot profesor na velikej realki in docent modernih jezikov na tehniček visoki šoli. To je tok življenja toliko in toliko slovenskih veleumov, katerih ne sme ali ne more čuvati na svojem sreč rodna ljubljena zemlja, in ki si stekajo slave v tujini. I. T. Turkuš pa si je kakor mnogi drugi ohranil še ono idealno domovinsko ljubezen, kakor so jo utigali svoje dni velikanski štajerski slovenski tabori.

I. T. Turkuš je kot četrtošolec (1868) v Celju spisal žaloigra „Veronika Deseniška“ in

dobil za njo razpisano nagrado kranjskega deželnega odbora. L. 1871 izdal je kot osmošolec v Gradcu „Vojska in mir, melodrama v 3 prizorih“. — Slovenski listi, posebno obširno „Slov. Narod“, so delce jako laskavo presojali in spodbujali mladega pesnika. Letos (1892) izdal je „I. Crna Gora, pripovedna pesem“ in „H. Pesmi“. Nedavno se je dotiskala pesem: „Ljubljanskim kritikom slovenski pevec“. Za natis pa se prirejajo pesmi iz moške dobe pesnikove in „Veronika Deseniška“. — Pripomnimo le nekaj malega o tem.

„Crna Gora“ je posvečena „sošolcu i dragemu prijatelju, milostivemu gospodu knezu i škofu lavantinskemu dr. Mihi Napotniku.“ Snov pesmi naslanja se na ljubko ljudsko pravljico o čudežni rešitvi Marijine romarske cerkve na Gori*) za časa turških navalov. Mojstersko slika pesnik tu posebno lepo svojo domovino in blaga srca nje prebivalcev. Vsak Slovenec pa mu bo hvaležen za duha krepljene junaške besede:

Orjaška je Slovena moč,
Če drznim prstom se sovrag dotika
Svetinj mu narodnih — zakladov svetih,
Ohranjenih po slavnih mu očetih.

Da, Slovenci, samozavesti, zaupanja v lastne moči, narodnega ponosa nam je treba!

„Pesmi“ so večinoma iz mladeniške dobe in polne vrlin. Omenjamo: „Prosveto“, „Na grobeh“.

*) Našega pesnika rojstni kraj.

„Prošnja“, „Slovenec, Slovan sem!“, „Zahvala“ (vitezu Trsteniškem v spomin):

„Prvoboritelj, vitez, prejmi hvalo,
Ki čuti jo radostno mi srce!
Ti domoljubja čisto si zrcalo;

Hvala Vam, ki vitezu sledite!
Kdo naj imena Vas našteje vseh?
Ki narod ščitite i ga budite.
— Zapuščen stokal dolgo je v solzah!

O ti o Bog! ki vladaš nad zvezdami,

Slovena, ki te molil je s solzami,
Uslišal si pod jarmom tujstva stók!
Že zore lepše zar Slovenom sije,
V milijonih sre ti hvale ogenj kljuje!

Dalje navedemo*): „Napitnico“ (kateri pravi štajerski pevec bi ne imel svoje!), „Samo“, „Menih“, divna posebno pa je „Goratan“:

„Slavni Goratan, pozdravljam te!
Krasni Goratan, poslavljam te!

*) „Kritik“ M. se je v „Slov. Narodu“ kaj odurno zadržal na „Pesmi“ našega pesnika, posebno mu ne ugajata „Angležinji“ (str. 21) in „Prijatelju“ (str. 17), ter ga radi tega kar pita s „petošolcem“. Vse čast takim proizvedom petošolcev! Da rahlo rečemo, „kritika“ je namreč njegova nevednost zvalila na led, nevednost se pa rada druži z zlobnostjo. — Kdor pozna tipičen značaj Angležkinj, bode se nasmehnil mali aličiči in rekel: „Izvrstno je pogojena!“ „Prijatelju“ pa se mu zdi preveč priprosta. To mar ne vé „kritik“, da ravno s priprostostjo dela marsikateri pesnik čudeže? Goethejeve „Ueber allen Wipfeln“ in „Ihr verwelket, süsse Rosen“ ste ravno v svoji priprostosti pravi umotvori.

največ zasé uporabljá po liberalizmu zaneteni boj. — Tisti liberalizem, ki nas razdvaja domá, uči javno in brez ovinkov vlado in vse državne organe, naj nas — ponemčijo. Dosledno ravnajo po svojih načelih, zato pa v boj proti takim načelom — doma in drugod! Liga + 3.

Katoliško vseučilišče v Solnogradu.

Z največjo pozornostjo in radostjo opazujemo, kako vrlo, polagoma sicer a stalno rase dan na dan zanimanje za katoliško vseučilišče in ž njim tudi blagajnica. V roki imamo najnovejše izvestje osrednjega odbora, ki je imel 3. novembra t. l. 12. svojo sejo. Iz njega povzamemo, da ima sedaj blagajnica skupnega premoženja 126.116 glđ. 24 kr. Vsaki mesec prirase redno blagajnici povprečno 2000 glđ. Razven tega pa premore še na 671 podpisih 8989 glđ., jamčenih za 10 let. Odbor hoče namreč pospešiti zgraditev vseučilišča s tako znanimi podpisi. Vsak, kdor se podpiše, zaveže se s tem, da bode vsako leto gotovo svoto (najmanj 10 glđ. za 10 zaporednih let) vplačal in sicer pričenši z letom, s katerim se odpre prva svetna fakulteta. Brž ko bode odboru s temi podpisi zajamčena letna svota 100.000 glđ., odprli se bodele pravna in modroslovna fakulteta poleg že obstoječe bogoslovne. Zgoraj navedene številke morajo vzradostiti vsako katoliško, avstrijsko srce. Kar se nam je zdelo pred leti bajka, to bode skoro po prizadevanju vrlih avstrijskih katoličanov dejanje, odločilno in epohalno dejanje za Avstrijo.

Tudi prvi slovenski katoliški shod priporoča Slovincem v posebni resoluciji, naj podpirajo katoliško vseučilišče. Žalibog, da je ta ideja nam Slovincem še vedno nekako tuja, da jo gledamo še vedno z nekim nezaupanjem. Ugovarja se nam: Slovinci delajmo za slovensko vseučilišče v Ljubljani! To je vse lepo. Ali vpraša se, če nam je to sploh mogoče? Ako bi nam res vže enkrat padla kaka večja drobtinica z ministerske mize, ako bi dobili slovensko vseučilišče v Ljubljani, kakšno bi bilo? Mari ne osnovano po kopitu dunajskega ali graškega? Ali se ne bi na njem brezobzirno predaval darvinizem in ateizem? Ako naj bi t á k o vseučilišče dobili za pirube ali Miklavža, zahvalimo ministra že o priori zanj. Tacega vseučilišča nečemo, tako grdo nečemo dati skruniti mile materinščine, da bi se v njej v obraz bilo veri in vedi pravi.

Zopet drugi ugovarjajo: Mari naj delamo za nemško vseučilišče? — Mi pa pravimo: Ne za nemško, ne za slovensko, tudi ne za italijansko ali češko ali poljsko vseučilišče delajmo v Solnogradu, temveč za k a t o l i š k o vseučilišče. Vseučilišče solnograško ne bo nemško, temveč katoliško, ki bo dalo vsakemu svoje. Pri zgradbi bodo zastopani vsi avstrijski narodi in vsi bodo dobili jednako pravico. Zato je tudi opravičena naša nada in srčna naša želja, da dobimo tudi Slovinci s l o v e n s k e stolice

v Solnogradu in sicer prej, nego nam take nakloni država kjerkoli. In Bog nam jih skoro daj slovenskih katoliških stolice! Kako krvavo jih potrebujemo baš mi Slovinci! Kako krvavo potrebujemo katoliškega svetnega razumništva in kako smo veseli, ako se nam le jeden slovenski sin zvest povrne z vseučilišča v domačijo! Sami ne vemo, kam bi ga postavili in kam posadili. Svobodno katoliško vseučilišče nam bo vzgajalo pod nadzorstvom škofov takih sinov, katoliških značajev. Zato povzdignemo danes resen glas: Resolucija, sklenjena na katoliškem shodu, naj postane dejanje! Ustanovi naj se v Ljubljani kar najpreje p o d r u ž n i c a za katoliško vseučilišče. Postavijo naj se podjetju na čelo vrli možje in naj nabirajo udor. Znanih nam je več gospodov, ki bi radi podpirali to podjetje, pa ne vedó kako in kaj. Slovenski denar naj se koncentruje po nasvetu katoliškega shoda v Ljubljani i sporoča naj se v Solnograd, kaj smo Slovinci storili za vseučilišče.

Pričakujemo, da naš poziv ne ostane glas vpijočega v puščavi, temveč da vzdrami zavedne katoliške Slovence in vzbudi prvo podružnico na Slovenskem. Fiat! Liga + 61.

Politični pregled.

V Ljubljani, 16. novembra.

Notranje dežele.

Odgovor ministra Gauča na Hohenwartovo interpelacijo se različno tolmači. To pa vsi priznavajo, da tako odločne izjave, da se hoče gledati, da se ne bodo žalila verska čustva katoliškega prebivalstva, še ni bilo slišati, odkar imamo sedanje šolske zakone. Res da vladni listi trdijo, da s tem Gauč nikakor ni mislil na kako premeno šolskih zakonov. Po njih misli se prav lahko v okviru sedanjih šolskih zakonov izogiba vsakemu žaljenju čustev katoliškega prebivalstva. To se nam ne zdi prav verjetno, ker se sedanji šolski zakoni premalo ozirajo na verska čustva. Gauč sam še zná spoznati, da to ne bode vselej šlo. Vsekako pa učna uprava lahko v tem oziru veliko stori, če jo je resna voľja. Tudi v tem slučaju bi se ljudstvo ne bilo tako vznemirilo, da je učna uprava v pravem času vse potrebno ukrenila, ko je ukaz dunajskega okrajnega šolskega sveta bil znan učnemu ministerstvu. Ves odgovor pa nam tudi dokazuje, da ima Hohenwartov klub še precéj vpliva, ker sicer bi bil Gauč s svojim odgovorom še odlašal ali ga pa prikrojil bolj po željah levičarjev. Da je ta klub še važen političen faktor mora veseliti posebno Slovence, ker imamo v njem najboljše svoje politične prijatelje.

Ogersko. Liberalci so jako veseli, da je prišel na krmilo mož, ki je odločno za civilni zakon. Vzlic temu pa tudi v liberalnih krogih že spoznavajo, da stvar tako lahko ne pojde. V gospodski zbornici imajo nasprotniki civilnega zakona vsaj dvajset glasov večine. Na Ogerskem se pa mnenje gospodske zbornice ne dá lahko hitro premeniti. V naši državni polovici je to lahko. Pokliče se toliko vladnih pristašev v gospodsko zbornico, kolikor glasov baš manjka do večine. Ogerska ustava pa določuje, da se sme slednje leto v zbornico poklicati le pet članov, torej dvajset še-le v štirih letih.

Ta čas se pa utegne še marsikaj premeniti. Če bi liberalci le nadaljevali svoje agitacije, bi utegnili le novi vladi omajati stališče. Seveda preveč optimistični pa ne smemo biti, kajti vsekako je tudi mogoče, da se nekateri člani gospodske zbornice premislijo, židovski denar ima veliko moč. Če je tako katoliški mož, kakor grof Apponyi, se pridružil nasprotnikom cerkve, se pač ne bi čudili, če bi se izneverilo katoliški stvari nekaj članov gospodske zbornice. Položaj na Ogerskem je vsekako precej zamotan.

Vnanje države.

Francija. Pariški mestni zbor je želel, da bi se žrtve poslednjega atentata civilno pokopale. Družine nesrečnih pokojnikov so pa zahtevale cerkven pogreb. Mestni odborniki so se skrbno izognili cerkvenemu mrtvaškemu opravilu v cerkvi Notre Dame, katerega se je pa udeležilo nekaj visokih državnih dostojanstvenikov. — Republikanci vedno bolj veslajo proti levi in se oddaljujejo od onih konservativcev, ki so tudi že prijazni republikani. Prebivalstvo pa vsled raznih neredov in atentatov vedno bolj spoznava, da se bode treba oprijeti cerkve. Pri prihodnjih volitvah bodo še zmagali vsled silnih agitacijskih sredstev liberalni republikanci, potem pa najbrž ne več. Katoliški duh se tudi v Franciji vedno bolj oživlja.

Švica in Francija. Mej Švico in Francijo so razmere precej hladne. Tako ni dosti upanja, da bi francoska zbornica potrdila trgovsko pogodbo s Švico. Odsek jo je že zavrgel. Ob slavnosti švicarskih častnikov v Genfu se je tudi nekaj prigodilo, kar ne bode zboljšalo odnošajev mej tema državama. Genfski meščan Bermond, ravnatelj švicarske proge Pariz-Lyon-srednjemorske železnice, je izrekel željo, da bi se francoska zastava na genfskem kolodvoru zamenila s švicarsko. Upravni svet železniške družbe ga je odstavil na zahtevanje francoske vlade. To je pa vzbudilo v Švici veliko nevoljo. Švica se je zaradi tega že pritožila v Parizu. Švicarski listi opozarjajo na nevarnost, ki izvira iz tega, da je genfski kolodvor, ki je zidan na švicarskih tleh, lastnina družbe, katere mora poslušati ukaze francoske vlade. Pri tem pa še pride to v poštev, da je v genfskem kantonu mej 106.738 prebivalci 30.620 francoskih podložnikov, torej razmeroma jako veliko število. Misli se, da je francoska vlada zaradi tega bila že poprej jezna na Bermonda, ker je bil poprejšnji čas francoski državlján, ali si je zadnji čas pridobil švicarsko državljanstvo. Ves slučaj pa dokazuje, da sploh vlada nekako nasprotje mej Švicarji in Francozi.

Rusija in Turčija. „Novosti“ pišejo, da Rusija ne potrebuje Carigrada, temveč samo morske ožine. Dokler niso te ožine v ruskih rokah, tako dolgo bode orijentsko vprašanje kakor Damoklejev meč viselo nad Evropo. Ta list svetuje Turčiji, da naj Rusiji izroči morske ožine, zato si pa dá zagotoviti od Rusije celokupnost svoje države. S tem bi Turki dobili močnega zaveznika proti zapadnim državam, ki hočejo jerobovati Turčiji. Zapadne velevlasti bi si rade prisvojile ožine, da Rusiji prilože hud udarec. Vse orijentsko vprašanje se suče le okrog teh ožin. Bolgarsko vprašanje bi brž zginilo, če se Rusiji dovoli svoboden prehod skozi Dardanele, da bode mogla popolnoma svobodno razpolagati s svojo mornarico. Rusija bode naposled tudi dosegla, kar želi, ker zgodovinska gibanja se ne dajo z nobenimi

(Dalje v prilogi.)

(str. 47) Naj vihraje vsi vetrovi!

Strasti vse v valovih vró!

Naj morijo se rodovi!

Žrela pekla se odpró!

Naroda, ki Bog i car ga štiti,

Ne uničijo naklepi silovitih. —

Slavni Goratan, pozdravljam te!

Krasni Goratan, proslavljam te!

Vzbujaj se i vstajaj, narod moj!

Slava zove te, vladar te kliče tvoj!

Minol čas je spanja, sužnosti, trpljenja!

Prišel sladki je trenotek preropenja!

Glavo dviga, dvomi, se zaveda . . .

Ves začuden motri prizor novi.

Bratov trop okolo sebe gleda;

Slave ga pozdravljajo sinovi

Mati slava srečno ga objemlje,

Sina dragega slovanske zemlje.

Ne obupaj! vstani, dragi narod moj!

Zvesti bratje jamčijo obstanek tvoj!

Krepko za-te vrli ti stojé junaki,

Kakor tvojih gor nezmajani orjaki.“

Tako poje, kliče, osrčuje in tolaži le pravi pesnik svoje ljudstvo.

„Ljubljanskim kritikom slovensk pevec“ je pesem, polna žgočega sarkazma, katero si je po pravici zaslužil „kritik“ M. Da bi mu le prav dobro teknila! Tako pričinja:

„Pozdravljam starodavna te Emona,

Ljubljana bela, mest slovenskih krona!

Palace krasne — močtva v njih vrline,

Blesteči vrti, — divne tam rastline:

Višne veličastnih gor v daljini, —

A kaj pomenja smešni grič v sredini?“

Kako si mal o vrh! — —

Sklepaje radostno opozarjamo slovensko cenjeno občinstvo na novo diko v vrstah naših pesnikov. F. S. Š.

Iz dnevnika.

I.
V Belvederu je bilo. Postaran gospod vodil je mlado dekletce od slike do slike. Vse sta si ogle dala, vse in drobnemu dekletcu je oko sem pa tja precej dolgo počivalo na platnu, z barvami pomazanem. Često se je videlo, da jej hoče zarudeti belo lice, a le za trenotje. Bilo je v Belvederu in umetnost blaži srca. Tako so nas učili. Postala sta pred sliko, koder je bilo naslikano bičanje Izveličarjevo. Z otroško tenkim glasom zažvrgoli dekletce: „Papa, kaj pa je to-le?“

„Inkvizicija.“ jej hladno odvrne papá, zaničljivo zategnivši blede ustne.

„A, inkvizicija, o tem si mi že pravil, papá; ná, to je pa res strašno.“ Se enkrat se ozré v podobno, potem pa se obrne v stran in kolikor si more zbravši si groze in zaničevanja v mala, siva očesca, premeri mene in mojo črno suknjo. Papa jo odvede dalje. Jaz sem pa spoznal, da imajo prav, kateri pravijo, da se mora začeti s mladino.

II.

V železničnem vozu me je kratkočasil gospod, pripovedujoč mi, kaj je že vse videl po širokem svetu. Zlasti o Švici je mnogo govoril. Hvalil mi je neizrekljivo versko strpnost, da se ondi že nobeden več ne briga, katere vere je kdo. „In žalibog, mi smo še tako daleč za njimi,“ je vzdihnil in silneje potegnil dim iz smodka.

„Pa ni bilo vedno take strpnosti v Švici,“ mu odvrnem.

„Kako to mislite?“

„Za čase takozvane reformacije je bilo tam vse kaj drugega, nego-li strpnost.“

„Seveda; tedaj so ultramontanci proganjali protestante, kakor se to še sedaj godi.“

„Ne zamerite, bilo je narobe.“

„Ha, ha, ne osmešite se!“

„Dokažem vam iz zgodovine. Zgodovinar —“

„E, pojte mi s svojimi zgodovinarji, in če mi dokažete to z desetimi zgodovinarji, pravim vam, da to je le zavijanje resnice; in če mi še dalje dokažete, da to ni res, porečem še vedno, da je to zavijanje resnice. Tako je.“

„No, zdaj sem poražen.“

Za trenotje obmolkneva, potem začneva zopet govoriti, da je res lepo to gorenještirsko polje in da je krasen vzgled ob tako ugodnem vremenu. —

III.

Za durmi sem stal v sv. Štefana cerkvi. Gledal sem, kako se pred velikim oltarjem kreče nekoliko

intrigami in zvijačami ustaviti. — Priznauje ruskega lista, da gre samo za morske ožine, naj si dobro zapomno tisti, ki trdijo, da je Rusija se bojevala s Turki le za osvobodjenje balkanskih narodov. Sedaj je Rusija pripravljena Turčiji celo jamčiti, da makedonski Slovani ostanejo vedno pod njeno oblastjo, če jej Turki le prepustijo morske ožine. Toliko je tedaj Rusom za svobodo balkanskih Slovanov.

Turčija. General Brialmont se je povračil v Belgijo, ko je ogledal utrdbe ob Bosporu in Dardanelah, in dal svoje nasvete, kaj in kako naj se popravi. Posebno utrdbe ob Bosporu so po mnenju tega generala potrebne poprave. Tukaj je treba tudi novih topov. Nekoliko boljše so pa utrdbe ob Dardanelah. V maju Brialmont zopet pride v Carigrad, da bode nadzoroval dela. Utrjevanje bode vodil Nemeec Goltz paša.

Grška. Anglež M. Lowe, ki je preiskaval grške finančne razmere, da poroča o njih londonkim kapitalistom, se je proti Trikupisu izrekel, da Grška preveč izdaja za vojsko. Posebno je veliko preveč višjih častnikov. Veliko preveč se izdaja za častniške plače in pokojnine. Da ima Grška toliko častnikov, to si Anglež drugače skoro tolmačiti ni mogel, da mislijo Grki na vojsko. To bi pa bilo jako lahkomisljeno, ker vzlic velikemu številu častnikov je vendar grška vojska jedna najslabših. Na Grškem se mladi ljudje silijo v vojaško šolo, ker je pouk v njih zastoj, v drugih šolah pa dosti stane, in ker je častnik bolje preskrbljen, kakor vsak drug uradnik. Ne morejo ga odstaviti pri nobeni spremembi vlade. Trikupis je priznal, da ima Lowe prav, ali pe njegovih mislih se na Grškem take stvari ne dadó lahko premeniti.

Nemčija. Badenska se je srečno izognila veliki neareči. Bratranec predsednika badenske prve zbornice biva že nekaj časa v svoji domovini na posestvu svoje rodbine. Ta mož, Konrad pl. Vodmann po imenu, je član Jezusove družbe in namerava v kratkem oditi misijonarit v Kitaj. Pred svojim odhodom je še želel jedenkrat propovedovati v svoji domovini, ali vlada mu, sklicevajoč se na državni zakon z dne 4. julija 1872. leta, tega ni dovolila, in s tem odstranila veliko nevarnost, ki je pretila mogočni Nemčiji od te propovedi.

Izvirni dopisi.

Z dežele, 8. novembra. (S fr a m a s o n s k e g a z e l n i k a.) Vedno bolj se dani. Slovenski liberalizem kaže vedno bolj svoje pravo, protikrščansko lice. Posebno v številki „Slov. Naroda“ z dne 31. oktobra je precej pomolil svojo glavo izza krinke, za katero se navadno skriva. Le tako naprej, srčnost velja, le s pravo barvo na dan! Pri nas Slovincih je precej nevernih Tomažev, ki še zdaj ne verjamejo, da biva liberalizem pri nas, ako bo pa le-ta le še parkrat tako jasno pokazal svoje lice, kakor je storil v omenjeni „Narodovi“ številki, utegne tudi kak neveren Tomaž spregledati in spoznati — konjsko kopito. Za nas je pa že zdavnej jasno, da so slovenski liberalci popolnoma zapustili krščansko stališče. Tako pisati, kakor pišejo le-ti, ne more noben kristijan.

pobožnih obiskovalcev. Kaj še to, če nekateri hrbet obračajo oltarju, saj se tako tudi lahko moli in roke na hrbtu tudi ne zavirajo pobožnega duha. Ti po svoje, si mislim, drugi drugače; star mož sivih las, častitljiva oseba od daleč, me je zanimal; sedeč v klopi čital je marljivo v knjižici. Moli, si mislim, iz nje. Sem pa tja se mu je oko odtrgalo od papirja in se obrnilo proti oltarju. Za čuda je ginjen, oglejmo si ga. Počasi se pomikam dalje, pridem mimo, ozrem se nanj in — knjižica je imela ruderde platnice. Po Baedekerju je častil sv. Stefana. — In pravijo, da je takih častilcev več, nego družih. Cerkve niso več v modi; svet jim smatra le še za muzeje! — — —

IV.

Star mož je g. Matej! Zdi se mi pomuk starih časov. Staro deblo, vzrastlo iz stare slovenske korenine. Tudi v hudičih časih na opasnem kraju ni pozabil svojega rodu. Več nego polu veka že dela zanj; nad 50 let že sile svojega duha svojemu rodu žrtvuje, nad 70 let mu že utriplje srce za Slovanstvo. In sedaj je star in dolgi sivi lasje mu pokrivajo utrujeno glavo, ki že od dne do dne pričakuje zadnjega poštenega zglavja. In ta mož obupava nad nami! Trde so bile njegove besede; padale so mi v srce kakor trda gruda na cvetočega mladeniča mrtvo truplo. „Nimajo resnobe Slovinci; nimajo resnobe za moško delovanje, k večjemu še kaj za kratek čas! In če nas še pripravlja Prusom — —!“

„Slov.“ z dne 2. t. m. pravi o dotičnem „Narodovem“ članku: „Dokazov, da živi v Slovincih lažiliberizem je dovolj; a najzgovornejši dokaz za to resnico je ta „Narodov“ članek.“ To je istina. Ali omenjeni članek potrjuje še neko drugo resnico. Katero? Potrjuje nam velik vpliv framaasonstva na slovenski liberalizem, posebno na naše liberalne liste. Ali mar trdim preveč?

Dragi čitatelj! Upam od tebe, da so ti vsaj po večem znani napadi slovenskega liberalizma na cerkev, njene družabnike, škofo, duhovnike in sploh na versko življenje in mišljenje. Dovelj ti je že znano, ako si bral, kako sta „Slovenec“ in „Rimski Katolik“ zavračala liberalne napade. Od kod vendar ti čudni nazori, od kod to podlo orožje naših liberalnih listov, ki naravnost v obraz bijejo krščanskim naukom? To je gotovo, da slovenska tla niso rodila takih strupenih zelišč. Od kod so torej? Ali ti je morda znana knjiga: „Die Drei-Puncte-Brüder“ od Leona Taksila ali pa Pachtlerjeva „Stiller Krieg gegen Thron u. Altar“. Ako ti je mogoče, preberi pazno vsaj prvo. Na to pa primerjaj nazore naših liberalcev z nazori framaasonov, orožje teh z orožjem onih, način, kako se le ti bojujejo, z načinom, kako se oni in rad ali nerad boš moral pripoznati največje duševno sorodstvo obeh nasprotnikov katoliške cerkve. Od kar prevrača liberalizem kozolec po Slovenskem, niga skoraj storil samostojnega koraka in izrekel samostojne misli, kateere bi že zdavnej prej ne izrekla loža. Faktum je, da pobira slovenski liberalizem — vedé ali nevedé, o tem ne sodim — zvesto stopinje za svojim sorodnikom framaasonstvom. Zato bari, primerjaj in se boš sam prepričal. Enakost natorov je tukaj; kdo se je ravnal po drugem ali slovenski liberalizem po loži, ali pa loža po slovenskem liberalizmu? Tega pač ne boš trdil, da je po celem svetu razširjeno, že blizu 200 let staro framaasonstvo v šolo hodilo k slovenskim liberalcem, ki so izrodek najnovejše dobe; pač pa je mogoče in verjetno nasprotno.

V dokaz tega sorodstva za danes le prej omenjeni članek „Slov. Naroda“ z dne 31. oktobra. Glavne točke v njem so:

I. Proslava liberalizma. Sicer dela „Narodov“ člankar razloček med liberalizmom, kakor drugod med Nemci in Lahi in med slovenskim liberalizmom, a že označitev tega „pravega“ liberalizma, da je „svobodoljubno vzvišeno, plemenito mišljenje, ki po načelih svobode, jednakopravnosti in pobratimstva dovoljuje vsakemu svoje gibanje“ — — — kaže, da je ta „pravi“ liberalizem istega vira in istih lastnosti, kakor obče znani liberalizem po Evropi. Po tej opredelbi temelji slovenski liberalizem na znani frazi „svobode, jed-

Stari gospod je zahropel. In velike okó se mu je živo zažarilo. Ločila sva se. Morda se ne snideva več. Zunaj na prostem sem se odsopel in mlada kri me je oživila: „Ni nam obupati, dela treba, dela, bodimo resni, bodimo možje!“ — — Pred menoj je pa stopal počasi mlad dijak; bral je znani nemški list; zaverovan je bil v branje; postal je ob steni in strastno so mu gledale oči v članek, kateremu je bil napis: „Das Deutschthum — die Rettung Oesterreichs“.

V.

Zdi se mi Neronov izrek nekako izpisek celega paganstva, izrek namreč: „Rad bi, ko bi imel celi svet eno samo glavo, da mu jo odsekam.“ Črnogledstvo, nezavestni pesimizem, kako vselej, združen s krvoželjno krutostjo, z grdim, umazaniam srce diči ta izrek. Ob njem se razlega tudi marsikaki pojav novejše zgodovine, v njem se zrcali marsikako bitje devetnajstega veka. Novo paganstvo, a stari hudič, ki ga vsplouje, kakor je to bilo za starih časov — — časov bojev in poredi!

Vmes pa se čujejo posamni, ločeni glasovi: „Bodi svetu ena glava — Kristus — Spasitelj, da bi bil rešen svet, da bi bil srečen!“ — Bodi glasnik in trobi brez konca svojem ljudstvu o tej sreči, bodi pesnik in opevaj mu jo, bodi slikar in riši mu jo in gluši nasprotni glas. Bodi dobri angelj svojem rodu in oznanuj blagovestje miru in zmage! Liga + 3.

nakopravnosti in pobratimstva“ (liberté, egalité, fraternité), frazi, ki je bila geslo v vseh revolucijah počenši od francoske revolucije sem. In na to frazo opira se tudi nemški, laški, sploh evropski liberalizem, kakoršen vlada sedaj žalibog večinoma v javnem življenju.

Res je, kar priznana tudi slavni poznavatelj in ocenitelj liberalizma Sarda y Sardagna, da je liberalizem v vsaki deželi ondotnim posebnostim prikojen, a bistvo je povsod isto: upor proti postavni avtoriteti, posebno cerkveni. In to je tudi bistvo (facta loquuntur) slovenskega liberalizma. Ono geslo iz francoske revolucije pa: „Freiheit“, Gleichheit, Brüderlichkeit“, ki je pa sama fraza, kakor je bila takrat, pa še bolj potrjuje, da je slovenski liberalizem, kakoršnega proslavlja „Narod“, istega vira, kakor liberalizem drugod. In ta liberalizem se je rodil v loži, in ga še zdaj loža goji kot svojega nadopolnega sinka. Dokazov za to trditve najdeš v obilnem številu v prej omenjenem delu Taksilovem, izrseno omenim le četrto obljubo vitezov kadošev (L. T. II. str. 301).

II. „Narod“ proslavlja „načelo“ svobode, jednakopravnosti in pobratimstva“. To načelo, ki je pa le fraza, je framaasonskega izvira, prišla je v javnost iz lože. (L. T. I. str. 396 in II. str. 213, kjer smeši loža krščansko vero, upanje in ljubezen.)

III. „Narod“ v onem članku proslavlja francosko revolucijo in njene pridobitve. O teh pridobitvah se ne bomo pričakali, saj nam jih je zgodovina napisala s kvejo, prelito v tej revoluciji in se vsak iz količkej objektivne zgodovine lahko prepriča o njih. Revolucija sama je bila pa pripravljena in uprizorjena po framaasonstvu. Loža je mati francoske revolucije. (L. T. II. str. 350, 352, 373.)

IV. „Narod“ proslavlja krivoverca Lutra Martina in njegovo pogubonosno delo, reformacijo. Oba sta mu porojena iz neznosnega nasilstva katoliške cerkve. Enako govori framaasonstvo v obredu 32. stopinje z naslovom: „Knez kraljeve skrivnosti“: „Prva krogla je padla in prvokrat so se bojne čete združile, ko se je postavil Luter na čelo duševnega upora (nasproti katoliški cerkvi); druga krogla je padla, ko so v Ameriki jeli trditi, da ima vsaka človeška vlada svojo oblast edino od ljudstva; tretja, ko so na Francoskem proglasili prostost, enakost, pobratimstvo (L. T. II. 322.) Enako piše o Lutru br. * * * Luis Blanc v svoji zgodovini francoske revolucije.

V. „Narodu“ mrzi srednji vek, zona ga obide, ko se spomni nanj, ko gleda v svoji bolni domišljiji gromade, neznosno nasilstvo, neznosno cenzuro in življenje psa. Naj bi revež, predno je tako neumnost zapisal, nekoliko pogledal v Weissovo zgodovino srednjega veka, ako Janssen-a ne pozná. No, pa čemu to delo, saj mu ni do resnice, njemu je le za zabavljanje čez srednji vek, kateremu je vtisnen katoliški znak. In s tem zabavljanjem zopet spriduje, da je v svojem mišljenju in nevednosti popolnoma odvisen od lože. V lemodri Athirsata namreč govori novosprejetemu vitezcu „rožnjega križa“ nastopno o srednjem veku: „V srednjem veku smo. Grško rimska civilizacija je zginita. Svet je zagnjen v najgostejšo temo nevednosti; komaj se kje upa na dan kaka iskrica svetlobe. Povsod velja le sila, pravica še po imenu ni znana. Zmešnjava v šegah, postavah in izročilih prejšnje dobe. Še boja ni med močnim in slabotnim, slednjega kar starejo. Ta popolna brezpravnost se kaže v razmeri med gospodarjem in sužnjem, zmagovalcem in zmaganim, predstojnikom in podložnikom, plemenitašem in kmetom.“ (L. T. II. 310.) Kolika enotnost v nazorih „Narodovega“ člankarja in predsednika framaasonske lože! „Par nobile fratrum!“

VI. Od liberalnega lista a la „Narod“ ni pričakovati, da bi končal tako masten članek, kakor je omenjeni, in bi katoliška cerkev ne dobila po navadi trpke brec. Zvest svoji tradiciji, je to tudi v tem članku storil. „Neznosno nasilstvo, ki je po „Narodu“ rodilo Lutra, neznosna cenzura, tezalnice, sežiganje na gromadah, desetina, tlaka“, vse to bilo je v veljavi takrat, ko je neomejeno vladala cerkvena oblast, torej na njen račun gre vse to, ona je za vse to odgovorna. „Cerkev pusti spati narode smrtne spanje,“ in še le liberalne ideje rodile so naše narodno pravo.“ Kaj ne, lep poklon

katoliški cerkvi! Boljše bi svojega srca do katoliške tudi „suverenni generalni veliki nadzornik cerkve iz 33. stopinje tripičnih bratov ne mogel izraziti!

Vse te fraze, ki jih „Narod“ tu premleva, so pogreta jed. s katero gosti loža pri vsakem shodu višjih stopinj svoje poslušne ude, to je pesem, ki se čuje pri vseh obredih satanske družbe. Tudi v tem oziru tedaj rabi „Narod“ že obrabljeno frama-sonsko orodje. Vzglede za trditve, da loža enako govori in kriči zoper cerkev, je brez števila. Posebno drugi del Taksilove knjige mrgoli o njih. Omenim le razpravo v II. zvezku od 369. strani dalje. Tako pravi „Bauhütte (28. marca 1874), „da le še katoliška cerkev ovira, da se ne more človeštvo razviti in priti do humanitete“, in br. * * * Findel trdi: „S izposojeno oblastjo je rimska cerkev podpirala vsako prazno vero, vsako zatiranje. Nikdar ne morejo narodi harmonično napredovati, ako ne otresejo cerkvene veljave raz sebe. To avtoritetno načelo cerkve drži narodovega duha v sramotni sužnosti, in vsak papežu zvest katoličan pomaga kovati verige, da se v nje vklene narodni duh in zasluži prekletstvo vseh mislečih mož, (to je, vseh framasonov in od njih odvisnih liberalcev) 19. stoletja. (L. T. II. 382.)

Toliko naj zadostuje. Kdor želi več, naj vzame sam Taksilove tripične brate v roke. Sploh pa priporočam vsem našim katoliškim politikom, naj bodo čuječi na „večnega juda“, ki v podobi framasonstva svoje nauke razširja med našim narodom. Seveda, mi Slovenci še nismo toliko emancipirani, da bi upal stopiti pred nas s kladvom, ometačo in predpasnikom, zato pa toliko bolj deluje pod krinko napredka in liberalizma po naših liberalnih listih.

Kakor rečeno, ni je skoro misli, katero so izrekli naši liberalci nasproti cerkvi, da bi ne bila framasonskega izvira. Najso prišli ti nazori že vedoma ali nevedoma, neposrednje ali posreduje po liberalnih listih drugih narodov v naše liberalne liste: gotovo je le to, da niso ne domači, ne katoliški, ampak framasonski.

In vendar so med nami še osebe, da, še duhovniki, ki trdijo, da ni med nami načelne razlike. Gospóda, vzemite Taksila v roke in primerjajte ondi nakopičene nazore satanske družbe, in primerjajte z njimi nazore naših liberalnih listov. Trdite, da med nami ni načelne razlike, je isto, kakor trdite, da ni načelne razlike med katoliško cerkvijo in ložo, med Kristusom in satanom, kateremu skazuje loža božjo čast in ga časti namesto krščanskega Boga, katerega je zavrgla. (L. T. II. 311.) Sploh pa: „Vigilantibus jura!“

Slovstvo.

Iskrice. Zbirka pesmij in povestij. Spisal in slovenski mladini poklonil Janko Leban, nadučitelj. III. zvezek. Cena 25 kr., po pošti 28 kr. V Gorici. Založil in tiskal Ant. M. Obizzi. 1892. — Knjižica nas je zelo razveselila. Ko smo jo prečitali do konca, navdajal nas je čut hvaležnosti do g. pisatelja, ki je naši slovenski, ukaželjni mladini podaril res dobro knjižico. 27 spisov je, povestice in pesmice, vse na 76 straneh male osmerke. Vsi spisi so za otroke ljudskih šol kakor nalašč, izpodbujajo jih k samim blagim krepostim: k pridnosti, delavnosti, zvestemu prijateljstvu, k milosrčnosti, k veselju do šole itd. G. pisatelj kaže na vsaki strani, da pozna otroško srce izvrstno. Besedij ni nič preveč; dogodba in nauk, oboje je povedano v kratkih stavkih. Nekaj spisov je bil g. pisatelj objavil že prej v prvem tečaju „Vrtca“, sedaj jih je privzel v zbirko. Jezik je popolnoma pravilen in gosp. pisatelju se pozna, da pazno zasleduje napredek in razvoj slovenščine. Le v nečem se ne strinjamo z njim; on pše: blagor milosrčnikom! — otroci pa doma in v cerkvi slišijo: blagor usmljenim; zakaj ne bi ostali pri tej udomačeni obliki? Ne quid nimis! Tudi navk m. nauk ni pravilno. Vrinilo se je tudi nekoliko tiskarskih pomot. — Sicer pa knjižico toplo priporočamo prijateljem mladine v nakup, ker ni v njej nič neprimerne za otroško srce. Pisatelj naznanja na platnicah, da ima I. zvezka „Iskrice“ še nekaj na prodaj, in jih oddaja šolskim vodstvom po 10 kr. iztis. II. zvezek prodaja R. Milic v Ljubljani. Stane 15 kr., po pošti 2 kr. več. Biva pa g. pisatelj sedaj v Begunjah pri Basko. Liga + 11.

Udanostne izjave.

Duhovniki leskovškega dekanata so poslali Prezvzišenemu udanostno izjavo, izjavljajoči,

da so s postopanjem Prezvzišenega ob prvem slovenskem katoliškem shodu kakor tudi z resolucijami v polni jedinstvi in odkritosrčnem odobravanju.

Občina lužarska v okraju velikolaškem je poslala nastopno izjavo: „Vse, kar katoliško misli in čuti, oestro obsoja napade slovenskih liberalcev na Vašo osebo in na načela razvita na prvem slovenskem katoliškem shodu. Prelepe udanostne izjave, ki Vam dobajajo v tolikem številu, pričajo, da Slovenci ponosni na svojo najdražjo svetinjo, sv. vero katoliško, z Vami stojé in padejo! Kjer pa se oglašajo zavedni katoličani slovenski, tam neče zaostati niti naša občina. S svojo izjavo je sicer bolj pozna, vendar v pokorščini in zvestobi do Vas se enako drugim tudi ona prekositi ne dá. Vemo pač, da bode tudi ta naša izjava zbolela nasprotnike, a to nas ne plaši. Z njo hočemo Vam pokazati svojo neomahljivo udanost in zvestobo, slovenski liberalni stranki pa, da imamo še vedno toliko razuma, da znamo ločiti, kje so naši pravi voditelji, a tudi toliko poguma, da jo obsojamo. Javno izrekamo, da katoliška načela so naša načela in katoliškega shoda sklepi naši sklepi. Slovensko liberalstvo spozna naj, da zavedni katoliški Slovenci z njimi nočemo nikake zveze in da slovenski rod, držeč se na podlagi katoliški, je moč, ki se jej liberalna tema umakniti mora. — Stefan Podboj, župan; Josip Gruden, Anton Zakrajšek, občinska svetovalec; Fr. Adamič, Janez Zakrajšek, Janez Škulj, Anton Stare, Fr. Praznik, Fr. Jamnik, Ant. Gačnik, Jož. Škulj, odborniki.“

Zupanstvo občine Podkraj je odposlalo nastopno izjavo: „Tudi v našo občino je došel glas o zlobnih in neosnovanih napadih na Vašo prevzveno osebo, na prvi slovenski katoliški shod in njegove resolucije. Z vso odločnostjo obsojamo podpisani občinski odborniki te neosnovane napade, ki imajo svoj vir v liberalnih načelih, ter namen, rušiti jedinstvo med višjim pastirjem in vernim katoliškim ljudstvom. Zagotavljamo Vam, da nas taki napadi ne bodo odvračili od Vam dolžne ljubezni in neomejene udanosti. Napadi na cerkvene predstojnike niso nič novega, ponavljajo se od pričetka cerkve in javljali se bodo do konca sveta.“

Mi pa se hočemo kot verni sinovi sv. cerkve za Vas boriti po vzgledu prvih kristijanov, ki so neprenehoma molili za sv. Petra, ko je bil v ječi. — Načelom prvega slovenskega katoliškega shoda smo nekateri že na shodu samem pritrdili, drugi ta načela tem potom odobravamo. — Zupanstvo Podkraj nad Vipavo, dué 6. novembra 1892. Ivan Sajovec, župan; Jož. Bajec, Jurij Koren, občinska svetovalec; Ant. Rovar, Jan. Srebot, Jož. Sajovic, Matija Bezeljak, Jak. Bajec, Jan. Domenik, Jož. Pavlič, Mh. Kočelj, odborniki.“

Občinski zastop županije Bela Cerkev je poslal tole izjavo:

„Udano podpisani srenjski odborniki pridružujejo se popolno iz lastnega nagiba in ne na dresuro od katerekoli strani tolikim srenjskim zastopnikom naše dežele, ki so Vam že doposlali udanostne izjave, izražajoč v njih svoj gujev povodom strastnih napadov „Slov. Naroda“ na Vas, v katerih Vam podtika narodno-napredna stranka popolno izumrljena dejanja četverih okrožnic, slikajoč Vas popolno po krivici kot sovražnika slovenskega naroda in pobija-joč katoliška načela, tako lepo razvita na prvem slovenskem katoliškem shodu.“

Stranka, katera nima toliko poštenja, da bi preklicala obrekovanja, katera je poslala po svojih listih med svet o svojem škofu, obsodila se je sama.

Stranka, ki se trudi z neresnico po svojih listih pri slovenskem vernem ljudstvu škofom in duhovščini izpodkopati tla in pripraviti jih ob ves tolikanj potrebni vglad pri njihovem pastirovanju, je največja sovražnica slovenskega naroda.

Kje bi bil dandanes naš mili slovenski narod, ako bi ne bila ravno duhovščina slovenska stala na braniku njegovih svetinj: vere in narodnosti! Slovenski lažiliberalizem hoče tirati slovensko ljudstvo v moderno paganstvo, devajoč vero raz dnevni red. Temu herostratskemu početju se je krepko v bran postavil tolikanj potrebni prvi slovenski katoliški shod, čegar načela pripoznavamo tudi mi za svoja načela.

V nešteto udanostnih izjavah zbira se narod okoli Vas, prevzvišeni, ki ste nam od Boga poslani predobri in preskrbni škof. — Naj le poskusi narodno-napredna stranka naj se skliče na slovenski narod, in videli bodemo, koliko bo štela privržencev nasproti neštetim množicam onih, ki se jedini in

zvesti zbirajo okrog Vas kakor dobri otroci okrog svojega ljubljenega očeta.

Tudi naša izjava udanosti in ljubezni bodi Vam, prevzvišeni, nova cvetlica v onem vencu, ki ga Vam spleta v Vaše in svoje veselje hvaležni verni narod slovenski.

Naša gósto je bilo, je in ostane: „Vae sa vero, dom. cesarja!“ Anton Lušina, župan; Andrej Hodnik, Mih. Kuhelj, Jan. Kešerič, Jož. Rfelj, Jak. Groden, Jan. Ferkolj, Fr. Gregorčič, Jan. Fekolj, Ant. Žgur, Jož. Kukman, Jak. Košak, Jož. Rodič, Jož. Gregorčič, Ign. Lindič, Jož. Košak, odborniki.“

Kdo bi se pač ne radoval takih prekrasnih izjav naših vrlih občinskih mož? Komu bi srce ne igralo od veselja, heročemu, kako zavedno, odločno in navdušeno poudarjajo slovenski možje svoje prepričanje? Kdo bi rad in nesebično ne delal za tak narod pošteniakov, narod v resnici vrlih mož? — Zavedni Slovenci, in zlasti Vi duhovniki slovenski, vtrijujte, ohranjujte, razširjajte to zavest vsak na svojem mestu s poukom in vzgledom, skrbec za duševni in gmotni blagor našega dobrega naroda. Razširjajte med ujimi dobre knjige in časnike, stojte mu v potrebi na strani s svetom in dejanjem. Vévrtel in zbral se bo tako odgojevan naš narod v močno, nepremagljivo armado, ob kateri se bodo razbili vsi liberalni napadi, grozeč mu od tujcev in domačinov. Pogumno naprej pod katoliško zastavo!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 16. novembra.

(Udanostne izjave.) Danes poklonila se je prevzvišenemu knezoškofu ljubljanskemu deputacija občine Hrastje pri Kranju, obstoječa iz g. župana Fr. Strupija in občinskih odbornikov J. in G. Novaka ter jim je izročila lepo diplomu častnega občanstva. — Nadalje so poslale svoje pismene udanostne izjave zopet nastopni občinski zastopi: Ambrus na Dolenjskem, Bela Cerkev, Božjakovo-Rosalnica pri Metliki, Črnuče pri Ljubljani, Hruševka v kamniškem okraju, Ježica pri Ljubljani, Križevci pri Kostanjevici, Kropa, Loke v Tuhijski dolini, Lužarje v velikolaškem okraju, Podkraj nad Vipavo, Smartin v Spodnjem Tuhinju in Trebnje. — Vse te občine, katoliškega Slovenstva priče, dokazujejo hkratu, da je zastoj nasprotnikov trud in da se po celi Sloveniji priznava resnica, da je slovenska duhovščina in njej na čelu škofje naši — plemstvo slovensko.

(Seja ljubljanskega občinskega sveta.) Iz večrajšnje seje mestnega zbora za danes omenimo izjavo mestnega odbornika Gogale, da v zadnji seji pri svoji interpelaciji gledé nedeljskega dela povodom prvega slovenskega katoliškega shoda ni imenoval ne osebe, ne kraja, kakor je to po pomoti čitati v zapisniku in v tukajšnjih listih. Zato želi, da se v tem zmislu popravi zapisnik zadnje občinske seje, čemur zbor pritrdi, tudi overovatelj zapisnika, dr. Stare, temu ni ugovarjal. — Zupan Grasselli poroča, da je čestital v imenu mesta potom c. kr. deželnega predsedništva presvetlemu cesarju za god; nadalje prvomestnik poroča, da se je bivši deželni predsednik baron Winkler v posebnem pismu poslovil od mestne občine. — Po predlogu odbornika Prosenca se sklene, da župan z dvema odbornikoma osebno zahvali barona Winklerja za njegovo blagohotno naklonjenost, katero je pri vsaki priliki kazal ljubljanskemu mestu. — Gledé pritožbe mestnega odbora zaradi imenovanja ulic in trgov poroča župan, da je minister notranjih stvari pritožbo zavrnil. — Na predlog dr. Majarona se v večino glasov sklene, pritožbo gledé sistiranega sklepa mestnega odbora o samo slovenskih napisih odposlati na upravno sodišče, in sicer da se ta stvar kot najna pospeši.

(Umri) je večraj v Podbrezji tamošnji župnik veleč. gospod Jakob Poličar, rojen l. 1807 v Naklem, v duhovnika posvečen l. 1834. Ranjki gospod je bil preblagega srca, delaten še v visoki svoji starosti, bogoljuben in radodaren prav po evangeljskih besedah: Kar da desnica, naj ne vé levica. Preselil se je v večnost bogat na dobrih delih. Naj v miru počiva! (Za pogorelec v Škrlovič) v fari sv. Gregorija je daroval blagi občeznani podpiratelj ubogih, profesor Jož. Klemenčič 80 gl. — Bog povračaj stotero!

(Pogreba) za umrlim majorjem g. Andr. Komelom pl. Sočebanskim v Gradcu udeležilo se je v ponedeljek mnogo častnikov aktivne vojske in umirovljenih, med njimi polkovni poveljnik gospod polkovnik pl. Fürich. Pesmi - žalostinke je pel pevski zbor hrvatskega dijaškega društva. Pokojnika so pokopali na grobišču sv. Petra.

(Za nemški „Schulverein“) nastala je kritična doba. Primanjkljaj v prejemkih je tako opasno narastel, dohodki se pa tudi znatno skrčili, da glavno vodstvo družbe resno pozivlje somišljenike svoje, naj pomagajo in priskočijo društvu v pomoč. V nasprotnem slučaju je prisiljeno, omejiti svoje delovanje, mnogo svojih zavodov razdružiti in opustiti, na snovanje novih „Bollwerk“-ov pa še pomišljati ni. — Nemci, kakor se iz tega jasno razvidi, so se naveličali, gmotno prispevati v tako nevhvaležne in nepotrebne svrhe, kakor je nemški „Schulverein“.

(Cvet in sad v jeseni.) Iz Stranj se nam poroča: Večkrat se je po listih omenjala kot redka prikazen, da so v pozni jeseni cvetela jabolka na tem ali onem kraju. Tudi pri nas smo videli to jesen na jabolčnem drevesu cvet in sad; ta je bil seveda droban kakor lešnjiki. Tudi bezgovo cvetje in zrele jagode so se videle v pozni jeseni na solnčni strani.

(Z Reke) se nam poroča: Pri nas se jako pridno morje zasipava. V osmih letih so napravili od mostu, delečega Reko od Sušaka, do morja kanal, in prostor mej Rečico, kanalom in morjem zasipali. Na tem prostoru je vse polno lesa. Sem prihaja po blago železnica in tramvaj. Od roba pri morju delajo drug „molo“ paralelno s prvim. Zdaj bodo tudi manjše ladjice, ki zahajajo v Rečico, varne. Novi „molo“ bo segal skoro do sredine starega; tu bodo stari „molo“ prerezali, da bodo barke kar naravnost prihajale v luko. Zdaj morajo delati velik ovinek, ker je „molo“ silno dolg. To bo stalo mnogo denarja. Mesto ima že zdaj več milijonov dolga. Ali naj še jemljemo na posodo? Davki so že tako neznosni, revščina vsak dan večja. Kaj bode z nami pri takem gospodarstvu? Kaj pomaga ljudstvu zasipano morje, ko nima kaj jesti? Videant consules. — Že dvakrat ste pisali o zanimivi angleški barki, katera nas je bogato preskrbela z rižem. Naj je še jaz omenim nekaj. Ta ogromna ladija je 312 čevljev dolga, 55 čevljev globoka in 49¹/₂ čevljev široka. Zares, kaj vse ne napravi „razumna žival!“ — Neki Hrvat iz Kostrene pri sv. Luciji je nesrečno umrl v daljni Ameriki. Hoteč rešiti svojega brata iz smrtne nevarnosti, je sam padel v prezgodnji grob. Tudi naši bratje v Ameriki imajo že dva hrvaška lista. Slava jim!

(V Celovcu) je dne 15. t. m. po dolgi mučni bolezni umrl preč. g. o. Andrej Kobler S. J., vodja celovškemu kn. šk. duhovnemu semenišču. Rajnik se je porodil dne 22. junija 1816. l. v Mühlendorfu na Bavarskem, bil v mašnika posvečen 27. jul. 1840. l. Nad 48 let je bil ud Jezusove družbe. Nekoliko let je služil za misijonarja v Sev. Ameriki, potem kot prefekt v deškem semenišču v Lincu na Zg. Avstrijskem, predaval zgodovino na vsoučilišču v Inomostu, bil vodja duh. semenišča v Lincu, pozneje živel v Inomostu. Ko je sedanji mil. g. knezoškof krški poklical l. 1887. oo. jezuvita v vodstvo celovškega kn. šk. duh. semenišča, prišel je kot vodja v Celovec. Dne 15. avg. 1890. l. obhajal je v St. Andrežu v labudski dolini svojo zlato mašo. — Slovel je kot zgodovinar in objavil mnogo zgodovinskih člankov po raznih časopisih. Razun tega je objavil obširnejša dela: „P. Florian Baucke, ein Jesuit in Paraguay;“ „Studien über die Klöster des Mittelalters;“ „Die Martyrer und Bekenner a. d. Gesellschaft Jesu in England, während der Jahre 1580 bis 1681.“ itd. Posebno znamenito je delo: „Kathol. Leben im Mittelalter“ v 2 zvezkih. — R. i. p.!

(Čitalnica na Vrhniki) priredi v soboto dne 19. novembra t. l. veselico. Vspored: 1. „Garibaldi“, gluma v jednom dejanju. 2. Petje. 3. Prosta zabava in ples. Začetek ob 1/8. uri zvečer. Vstopnina 20 kr. Sedeži 40 kr. Častiti udje so vstopnina prosti.

(Čitalnica v Rajhenburgu) priredi v nedeljo, 20. novembra t. l., v avojem prostorišču tombolo. Začetek ob 4. uri popoldne. K obilni udeležbi vabi uljudno.

(Vodovodi in vodnjaki) v subih krajih na Dolenjskem se bodo pričeli vendar delati morda že drugo leto. Deželni odbor je bil poslal svojega in-

ženirja letos na Dolenjsko v žužemprški, črnomaljski in kočevski okraj, to je bilo meseca avgusta in septembra. Deželni inženir je tam preiskaval pokrajine in vodne izvire, iz katerih bi preskrbeli oddaljenim vsem prepotrebno vodo, katere pomanjkanja sedaj zelo trpé. Napravili se bodo vodovodi po cevih iz vlitiga železa. Ki-r pa izvirov ni, tam bodo vodnjaki. Načrti bodo dodelani menda že letos. Ako bi prebivalci prispevali s tlako in s kamenjem, opako, apnom, peskom, lesom itd. do vrednosti 20 odstotkov, bi drugo prevzela dežela in država v določenem razmerju. To je za narodno-gospodarski napredek naše dežele neizmerno važno podjetje. Načrt za vodovod v Ambrusu v žužemprškem okraju je poslal deželni odbor že poleti na vlado s prošnjo za izdatno podporo, stvar se uradno obravnava sedaj pri poljedelskem ministru na Dunaju in se opozarjajo na to naši gg. državni poslanci.

„D. N.“
(Vodstvo c. kr. poštnohranilničnega urada) na Dunaju razposlalo je št. 15. uradne okrožnice z računom o prometu v mesecu oktobru. Ista objavlja na prvi strani novice, da je izšla popolnjena izdaja knjižice z naslovom: „Der Postsparcassen-Dienst bei den Sammelstellen“. Knjiga velja s poštnino 25 kr. za uradnike, 55 kr. pa za druge osebe. Iz računa povzamemo sledeče podatke: Vložilo se je 106.474krat za 2.067.144 gld. v varčevalnem, in 713.758krat za 101.619.898 gld. v čekovnem oddelku, v obeh skupaj torej 820.232krat za 103.687.037 gld., od tega na Stajarskem 42.811krat za 4.248.384 gld., na Koroškem 12.811krat za 1.191.520 gld., na Kranjskem 10.670krat za 967.002 gld., v Primorju 15.227krat za 1.633.512 gld., v Dalmaciji 4.898krat za 407.080 gld., a vrnili so v obeh oddelkih skupaj 215.753krat za 103.284.666 gld., od tega na Stajarskem 6.426krat za 1.894.991 gld., na Koroškem 1.552krat za 373.244 gld., na Kranjskem 1.423krat za 317.930 gld., na Primorskem 3.757krat za 1.278.486 gld., v Dalmaciji 385krat za 76.226 gld. Od dne 13. januarja 1883, ko je hranilnica začela poslovati, se je 49.362.506krat vložilo v skupnem znesku za 5.755.630.594 gld. 19 kr., a vrnilo 14.036.113krat za 5.687.494.320 gld. 19 kr., tako je do konca minolega meseca v blagajnici preostalo čistih 68.136.274 gld. 23 kr. Med povračili nahaja se znesek 19.115.305 gld., za kar je urad vložnikom na zahtevanje kupil in odposlal vrednostnih papirjev. V prometu je 9.793 knjigrentovnic, v vrednosti 14.038.150 gld., potem 904.571 vložnih in 21.058 čekovnih knjižic. Pošta z nabiralnico pri Novicerkvi blizu Ptujja se je preselila k Sv. Vidu pri Ptujju. V neuradnem delu okrožnice zaslediš črtice o poštni hranilnici na Ogerskem, Taljanskem, Nizozemskem, Švedskem, v Belgiji.

Telegrami.

Kropa, 16. septembra. Pogreb čast. g. Jakoba Poličarja, župnika v Podbrezju bode v četrtek ob devetih dopoldne.

Koper, 16. novembra. V prvem razredu propali za sedem glasov.

Dunaj, 15. novembra. Rumunski kralj vsprejel je danes popoldne vojnega ministra, načelnika generalnega štaba in kornega poveljnika, potem pa grofa Kalnoky-ja v polurni avdijenci in je oddal pri grofu Taaffeju svojo karto. Rodbinskega obeda v cesarskem dvoreu udeležili so se: cesar in cesarica, rumunski kralj in prestolonaslednik, cesaričinja Štefanija, nadvojvoda Karol Ludovik s soprogo in drugi nadvojvode. Vkupe je bilo pri obedu 14 oseb. Zvečer je bil cesar z gostoma v dvornem opernem gledališču. Jutri pa pojdejo v dvorno gledališče.

Dunaj, 16. novembra. Rumunski kralj vsprejel je dopoldne nemškega veleposlanika, potem pa ogledal umetnozgodovinski muzej. Zajutrkovalo sta s prestolonaslednikom pri rumunskem poslaniku Ghiki.

Dunaj, 16. novembra. Poslanec Nedelja je odložil svoj mandat. (Proti temu poslancu se sedaj vrši kazenska preiskava zaradi hudodelstva po § 129. kazenskega zakona in imunitetni odsek je že sklenil, ga izročiti. Op. vred.)

Dunaj, 16. novembra. Taaffe in Welsersheimb odgovorila sta na razne interpelacije. Pravosodni minister je, odgovarjajoč na in-

terpelacijo Plenerjevo zaradi oprostitve mizarskega pomočnika Bosaka v Pragi, rekel, da je sodišče ga moralo oprostiti, ko so izrekli porotniki, da ni kriv. V takih slučajih nema niti sodišče, niti državno pravdnništvo pravnega sredstva. Ta posamičen slučaj se vsekako mora obžalovati, ali vendar še ne more biti povod, da bi se storile take izjemne naredbe. Pač pa bi se storile take naredbe, ko bi se očitni neobjektivni pravni izreki ponavljali. Učni minister je odgovoril na več interpelacij. Potem so sledile interpelacije. Biankini je interpeloval zaradi pogajanj z Italijo o izvajanju vinske klavzule. Odklonil se je s 105 proti 47 glasovom predlog Luegerjev, da bi se o odgovoru Gautschevem, ki se tiče molitev v šoli, začela debata. Temu je sledila generalna debata o budgetu za 1893. leto.

Lvov, 16. novembra. Uradno se je proglasilo, da je kolera v Galiciji nehala.

Budimpešta, 16. novembra. Novo ministerstvo je tako-le sestavljeno: Weckerle predsednik in finance, Hieronimi notranje stvari, Szilagyi, Csaky, Fejervary, Bethlen, Lucacs in Jozipović obdržé doseđanje portfelje. Ludovik Tisza je imenovan ministrom a latere.

Odesa, 16. novembra. Carjevič je semkaj došel in dalje odpotoval v Batum.

Pariz, 15. novembra. „Matin“ poroča s pridržkom, da je policijska prefektura izvedela, da se nameravajo atentati na nekatere pisarne za posredovanje služeb.

Pariz, 15. novembra. Kolumbijska vlada je za jedno leto podaljšala koncesijo za panamsko kanalsko družbo.

Bruselj, 16. novembra. Po včerajšnjem meetingu za občno volilno pravico bil je majhen boj mej po cestah demonstrujočimi socijalisti in policijo. Pet oseb so zaprli.

Listnica upravnitva:
Č. g. V-a na K-m.: Do konca l. 1892 vse poravnano. Hvala Vam za navduševalno priznanje.

Umrli 49:
12. novembra Jožef Kusek, zidar, 60 let, umrl potoma mej vožnje na železnici za plučnico in vnetico rebrne mreže.
13. novembra. Viljem Gedlička, zasebnik, 69 let, sv. Petra cesta 9. plučnica. — Ana Keržnik, učenka 14¹/₂ leta, Stari trg 9, hiba srčnih klopecv.

V bolnišnici:
13. novembra. Tine Kotnik, delavec, 30 let, jetika. — Marjana Sterniša, gostija, 66 let, dysenterie.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v letu
7. u. zjut.	740 1	2-8	brezv.	oblačno	
15. u. pop.	739 3	9 0	sl. vzh.	"	0-00
9. u. zveč.	739 5	6 0	brezv.	"	
Srednja temperatura 4 ⁰ , za 2 ¹ / ₂ nad normalom					

Prošnja.

Uboga vdova s tremi otroci ponižno prosi pomoči, Marije Terezije cesta št. 14. 3-1

Lekarna Trnkóczy-jeva, Dunaj, V.

Lekarna Trnkóczy-jeva, Dunaj, VIII.

Trnkóczyjev grenki konjak,
okusno in najboljšo sredstvo za želodec.
1 steklenica 50 kr., 12 steklenic 5 gld.
prodaja

Ubald pl. Trnkóczy,
lekarnar v Ljubljani.
Prodajalci na drobno dobé rabat.

Lekarna Trnkóczy-jeva v Gradcu.

Otvorjenje prodajalnice.

Naznanjam uljudno, da sem v prostorih, kjer je nad 40 let posloval trgovec **Fr. Orešek**, otvoril

ново trgovino z manufakturnim blagom in suhimi cvetlicami
pod tvrdko L. WÖLFELING,
 „pri škofu“, v Špitalskih ulicah 9, „pri škofu“.

Priporočam se sl. občinstvu iz mesta in z dežele v mnogobrojno nakupovanje. Odličnim spoštovanjem

L. WÖLFELING.

Anton Lipuš

v Ljubljani, v semeniskem posloju za vodo

priporočam se prečast. duhovščini in slav. občinstvu iz mesta in z dežele v 542 6-3

izdelovanje vsakovrstnih stolov, korb

in drugih enakih stvari po najnižji ceni.

Stanuje v Streliških ulicah 3.

Najnižje cene. Največji izbor.

Skrbno izdelovanje.

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch,
 tovarna dežnikov,
 Ljubljana, Mestni trg 15.

321 29

Mlad trgovski pomočnik,

kateri je skozi več let služboval v mestu, a sedaj na deželi, vešč slovenskega in nemškega jezika, izurjen in spreten prodajalec mešanega in manufakturnega blaga. **želi svoje mesto premeniti**, bōdisi v mestu ali na deželi. — Ponudbe naj se pošljejo na uredništvo „Slovenca“. 530 7-5

Velika 50krajarska loterija.

Žrebanje
 nepreklicno
1. dec. 1892.

Glavni dobiček

75.000 goldinarjev

Srečke à 50 kr. priporočam!

J. C. MAYER v Ljubljani.

Uradne in trgovske
koverte s firmo
 priporočam
 Katoliška Tiskarna v Ljubljani.

Psalmi.

Preložil
Ivan Vesel.

Dobiva se v
KATOLIŠKI BUKVARNI.

Cena: 1 gl 20 kr.

Nova slovenska knjiga!

→ Tovarna cerkvene oprave. ←

Premovana 1873, 1881.

Jožef Deiller,
 tovarna cerkvene oprave in izdelovalnica paramentov,
 Dunaj, VII., Zieglergasse 27.

Zastopnik: **Franz Brückner.**

Na dogovorjena naročila se izdelujejo vsi cerkveni paramenti, kakor:
 pluviali, d. almatie, velumi, stole, baldahini, bandera itd. itd.
 pa tudi 167 26-16

cela mašna obleka v najprilnejši obliki.

← Cerkveni paramenti. →

Cerkvena oprava. Umotoljino v ozemlje.

Na prodaj je za nizko ceno
 jedna že rabljena, a dobro ohranjena

velika petrolejna svetilnica

in štiri manjše viseče svetilnice.

Velika svetilnica primerna je za **gostilničarje** ali **večjo dvorano**, manjše za obrtnike.

Več izve se v upravnistvu „Slovenca“. 482 7

Dunajska borza.

Dne 16. novembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	97	gl.	40	kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	97	20		
Zlata renta 4%, davka prosta	114	90		
Papirna renta 5%, davka prosta	100	40		
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gl.	990	—		
Kreditne akcije, 160 gl.	314	50		
London, 10 funtov strl.	119	80		
Napoleonor (20 fr.)	9	54		
Cesarski cekini	5	70		
Nemških mark 100	58	80		

Dne 14. novembra.

Ogerska zlata renta 4%	113	gl.	—	kr.
Ogerska papirna renta 5%	100	45		
4% državne srečke l. 1854., 250 gl.	140	—		
5% državne srečke l. 1860., 200 gl.	152	—		
Državne srečke l. 1864., 100 gl.	186	75		
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96	20		
Zastavna pisma 4 1/2%	100	35		
Kreditne srečke, 100 gl.	191	75		
St. Genois srečke, 40 gl.	63	70		

Ljubljanske srečke, 20 gl.	—	gl.	—	kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gl.	17	—		
Rudolfove srečke, 10 gl.	23	85		
Salmove srečke, 40 gl.	63	75		
Windischgraezove srečke, 20 gl.	65	—		
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	153	40		
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2775	—	—		
Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	95	25		
Papirni rubelj	1	18		
Laških lir 100	—	—		

List „Mercur“.

Zanesljiva informacija o stalno obrestnih in dividendnih papirjih, važnih dogodkih na gospodarskem in finančnem polju, odločitelnih pojavih na dunajski borzi. Světi pismeni in ustni brezplačno.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Promese iz l. 1864

cele 4 1/2 gl., polovične 2 1/2 gl. in 50 kr. kolek.

Glavni dobiček **150.000 gl. avstr. velj.**

Žrebanje dne 1. decembra.